

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiae. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

69. Oswaldvs laicus ædituus in vltima necessitate & defectu Clerici no[n]
malè fecit, ad Oswaldu[m] extremè decubentem deferendo SS.
Eucharistiam, & hanc illi administrando.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

qui est
multo
nihil
a P.6.
obabi-
gendo
n. Ita
Ra-
cer re-
re ali-
e mala
Atqui
ta, ita
ri non
te hâc
nt ap-
bona;
ti casu
orussi-
s eset,
e; quia
tatem,
tatem,
tingit,
lio ob
impe-
nt, Au-
m Au-
iare ad
ortem

mortem evitandam. Esto hoc. Quia iam nō
fit istud voluptatis causā, sed ob alium hone-
stum finem; quamuis illud contra Layman,
Lessium & alios neget Wigger c.2. de Temp.
dub. s.n. 26. de quo infra casu vlt.

Ad rationem in contrarium dicimus, tunc so-
lūm licitum esse, consulete minus malum pa-
rato grauius committere, si consulat minus
malum, quā formaliter minus est, hoc est, si
suadeas diminuere malum cogitatum, ne in-
tegrē & in totum committatur; etenim sic rem
honestam consulis, scil. à grauiore malo des-
istentiam: Secus verò, si suaderes direcē fieri
id, quod in se malum est, et si alterius grauioris
comparatione sit levius, quia consilium est de
reiniquā, ac proinde iniquum. vt latè probat
Palao tr. 6.D.6. scandalō. pun.6.n.12.

LXIX. Osvaldus rusticus in oppido Laboſ
prope templum habitans subitā tangitur appople-
xiā; & cum in mortis articulo constitutum se vide-
at, mittit mox ad Parochum rogans, vt SS. Sa-
cramentis munire se extremitate decumbentem digne-
tur. Verūm Parochus cum temporis domi non
erat, & nec ipse, nec ullus alius Sacerdos aut Cle-
ricus intra sex horas haberi poterat, ad quod spati-
um minimè aeger victurus putabatur. Ne igitur
Osvaldus sine omni Sacramento moriatur, adi-
tuus sciens pyxidem, & sacras aliquot hostias ibē
llausas, clam eam ad aegrūm defert, & acceptā in-
de S. Hostiā Osvaldum communicat, iterumq; loco

Nn3

suo

suo reponit. Quaritur. Rectè aditus Laicus Osvaldum in extrema hac necessitate communicauerit?

Videtur non rectè fecisse. Ita Sotus in 4. Dist. 13. q. 1. art. 3. ad fin. quem sequitur Lugo de Eucharist. D. 18. n. 22. quorum ille contrariam opinionem vocat intolerabilem: iste verò suam sententiam affirmat communem. Moventur. Tum Authoritate Conciliorum Niceni, Arelatensis, Carthaginensis & aliorū, quæ soli Diacono, urgente necessitate, hoc concedunt. Tum maximè vniuersali consuetudine Ecclesiæ vim legis habente.

Resp. Probabile esse, ædituum, secluso scando, deferendo & ministrando Sac. Eucharistiam Osvaldo in extremis constituto non peccasse, adeoque licet egisse. Ita Suarez, Vasquez, Valent Heinriquez, Reginal. Fillius, Coninck, Layman, Bonac. Sa, Lessius, Granadus, Præpositus, Tanner, Lezana, Leander, Escobar & alij, quos referunt & sequuntur Palao Tom. 4. D. vnic. pun. 17. n. 8. Diana. P. 9. Tr. 6. Resol. 39. & Dicastillo D. 11. de Euch. n. 92. Probatur. Tum quia nullo iure diuino Laicis interdicta est Eucharistia ministratio: nec iure Ecclesiastico in extrema necessitate, qualis in casu ponitur. Tum quia olim moris erat, ut Laici manus sumerent S. Eucharistiā, secumq; domum deferret pro sua commoditate sumendam, testaturque Euse-

Eusebius l. 6. Hist. c. 16. olim viros sanctos misisse viaticum per Laicos, urgente necessitate. Tum quia etiamnum licet Laico tollere & tangere S. Hostiam, quæ in terram decidit, cur ergo non liceat ædituo, eam deferre & ministrare moribundo? sicut sibi met ipsi sancte ministravit Maria Regina Scotiæ, antequam in Anglia Martyrium subiret; nam hic locum non habet c. peruenit de Consecratione. Dist. 2. vbi prohibetur Laico S. Hostiam attingere, cedit quippe in tali euentu jus istud humanum præcepto diuino, quo fideles in articulo mortis communicare iubentur.

Ad 1. in contrariū dicimus, inde non inferri, Laicis denegatū hoc esse, sed solum, non esse illis expressè concessum: at bene tacite & interpretatiue spectatâ Ecclesiæ pietate. Ad 2. dicimus, de consuetudine non posse constare, quia hic casus rarissimus est, non occurrente autem casu, consuetudo contraria probari nō potest. Adhac argumentum hoc probat solum, deesse aliquos viros doctos, qui novent opinionem hanc: & prudentes homines, qui in angustijs id vel aduertant, vel disponant in oppidis & pagis, vbi desunt Sacerdotes; alias dicam etiam, Diaconos licet deferre & administrare S. Eucharistiam non posse moribundo in defectu Sacerdotis, quia ipsos raro aut nunquam videmus istud facitare, vt bene notat Dicastillo n. 93.